

razdelitvi podpor po brežiškem okrajnem glavarju sl dečo interpelacijo: Leta 1905 je dovolila c. kr. namestnika po njeni poškodovanim posestnikom kozjanskga okraja 6000 K, katere je razdelil brežiški okrajni glavar pl. Vistarini v občinah Pilštanj, Kozje, Virštanj, Buče, Lastnič in Drenskorebro. O tem razdeljevanju je prineslo več slovenskih časopisov hude obtožbe proti Vistarini. Trdilo se je, da v občinah Buče, Drenskorebro in Virštanj niso bile izplačane take svote, kakor so se izkazale c. kr. namestniki, ampak veliko manjše. Navedem samo en slučaj: Jakob Jug v Bučah je dobil samo 20 K, izkazanih je pa bilo 250 K. Drugi niso dobili nič, čeprav se je izkazalo, da so dobili, tako na primer Jurij Vouk v Virštanju, ni nič dobil, izkazanih je pa bilo 50 K. Slednjič je bilo izkazano, da so podporo dobili nekateri taki, ki jih sploh ni. Izkazano je bilo, da je dobil neki Jožef Jug iz Buč 100 K, Franc Puc iz Drenskogarebra 120 K, in Ant. Urh iz Virštanja 50 K, ki se ne nahajajo niti v dotični občini, niti v okraju. Pod naslovom „Panamine v Brežicah“ je prinesel list „Posavska straža“ v štev. 2. vse te obdolžitve in je še dostavil, da so se na enak način razdelile podpore tudi v sevniškem okraju. Ker je znano, da je delal znani okrajni glavar pl. Vistarini pri razdelitvi podpor nepravilno, zato je dolžnost slovenskega časopisja, da tako postopanje javno kritikuje in zahteva odpomoči. Nekateri nemški listi so pa kljub temu poskušali (bodisi da so hoteli stvar potlačiti, ali pa jo slikati kot malenkostno, da se hitreje pozabi), celo zadevo tako opisati, kakor da bi slovenski listi pisali to iz narodne mržnje do okrajnega glavarja, da bi s tem odpravili nemškega uradnika. Da se dožene, koliko je na vsem resnice, vprašamo podpisani: 1. Ali je nj. ekselence g. ces. namestnik voljan, to zadevo hitro in natanko preiskati, 2. ali je voljan uspeh te preiskave v dež. zboru naznaniti, 3. ali misli, v slučaju, da preiskava dokaže to nepravilno razdelitev, dotično svoto izplačati oškodovanim posestnikom, ki so vsled vednih uim itak v veliki revščini.

b Kozje. Na novega leta dan je bila celi dan taka burja, da skoraj ni bilo izpod strehe stopiti. Silovita burja je brila in sneg nosila sem in tje, da je bilo groza. Na nekatere kraje ga je nanosila po več metrov visoko. Vozna pošta iz Kozjega v Podčetrtek ni mogla voziti, ampak je le nesel hlapec bolj važne stvari. Zameti so bili tako veliki, da je najmočnejše fante in može zmagalo, da so komaj šli k maši. Ženske in dekleta so sploh morale ostati doma. Pri nekaterih niso mogli živino napajati po dva dni. — Pretečeno leto je bilo rojenih 47, umrlo 30, poročenih pa 7 parov. — Pretečeni teden je izgubil poštni voz en zabojček z vrednostnimi pismi.

b Rajhenburg. General liberalne Narodne stranke iz Stolovnika, Anton Kunej, je sklical dne 13. t. m. zaupen zbor k Unschuldu. Vabljeni so bili vsi, ki sodijo Kuneju. Razpravljali se je program Narodne stranke in volil krajni odbor. K točki „Narodna stranka in vera“ povzame, recimo nek liberalce besedo in govori menda približno tako-le: Ljubi kristjani! Nas liberalce imajo za nevernike, pa kako krivico nam delajo ti presneti klerikalci! O ko bi oni vedeli, kako verno mi čutimo s sveto katoliško cerkvijo, kako želimo, da verski krščanski duh prešinja vsa naša dejanja in nehanja! Pa zastoj je sklicevati se na notranje naše čute, klerikalci nam ne verjujejo. Hočejo videti na nas dejanja, krščanskega življenja. Ni sicer lepo, očitno hvaliti se, pa vendar sem prisiljen pokazati vam danes na sebi in ljubih liberalcih rajhenburških vzglede dobrih kristjanov, da klerikalcem zamašim usta. Mi liberalci iz trga in okolice smo dobri kristjani. Ali nas ne vidite vsako nedeljo in praznik prve v cerkvi? Juvancič: tako je, še gostilno zaprem, da le grem lahko vsako nedeljo in praznik k maši. Ali ne prejemamo skoraj vsake kvatre sv. zakramentov in še odpuškov se udeležujemo, kadar jih oznanjajo gospodje. (Rainer: res je tako.) Naj se pomisli, kako mi spoštujemo svojo duhovščino. Ko je pretečena leta mesec za mesecem blafal nekdo našega gospoda župnika v „Slov. Narodu“ in se debelo lagal, ali nismo mi vsi liberalni tržani bili ogorčeni nad tako podlo pisavo? (Rainer, Jankovič to je resnica!) Da tudi po naših gostilnah ne damo grdo govoriti o duhovnikih (Francelj: tako je, jaz kot prvi občinski sve ovalet pregledujem nalašč zato gostilne, sem hud, če kaj takega slišim, če ne, pa sem tako vesel, da kar zaigram Napolitanovega Korlčka. Pa naj kdo reče, da hočemo iz šol odpraviti krščanski nauk; o kaj se, le še več krščanskega nauka v šole! (Jankovič: tako je prav, tudi jaz sem to predlagal pri zadnji okrajni učiteljski konferenci.) In kdo nam more očitati, da bi mi hoteli zakon razrušiti in zateti njegov zakramentalni značaj? (Glas, krčmar iz Rožnega: Kaj se, sveta nam mora biti zakonska zveza, kar je cerkev zvezala, naj ostane zvezano!) Gjeje, ljubi kristjani, mi liberalci smo verni ljudje in hočemo še zanaprej živeti, kakor nas učijo naši dobri dušni pastirji. (Tomaž Glas: o dobri kristjani so pa naši liberalci, to potrdim, če treba, pri sodnji s prisego.) Zato pa, kmetje, le v našo stranko! Bili ste dozdej brez pameti, a zdaj bodete sami razsvitleni. Dobro se vam bo godilo v naši stranki. Mi bomo prisilili vladu, da nam pozida šole, pokrpa naše koče, poplača naše dolgove in še vsakemu da na dan za južino liter starine in pol klobase. Zato le vsi v našo stranko! Živio, živio, je zaorilo na predlog Vukoviča govorniku in generalu Kuneju. Ko je še razdelil trgovce

žmave med zborovalce za reklamo stenski koledar s podobo Srca Jezusovega, odpustil je Kunej zborovalce s starim krščanskim pozdravom.

Drobtinice.

d Umrl je nekdanji avstrijski naučni minister dr. vitez Hartel.

d Sol se podraži. Kuhinjska sol se podraži za 20 vinarjev pri 100 kg.

d Čudno ozdravljenje. Učitelj Emerih Kamocany v Snegedinu na Ogrskem je bil 20 let slep. Zastonj je iskal pri različnih zdravnikih pomoči. Dne 6. t. m. je pa trčil z glavo v neki steber in naenkrat je zopet videl. Zdravniki pa si še dosedaj ne morejo tolmačiti tega čudežnega ozdravljenja.

d Znamenita dvestoletnica. Prihodno nedeljo, 20. januarja poteče dvesto let, kar je umrl kardinal Leopold grof Kolonić († 20. jan. 1707). Poleg Starhemberga in kralja Sobieskega je bil Kolonić najznamenitejša oseba, ko so Turki l. 1683 oblegali Dunaj. Turški poveljnik Kara-Mustafa se je bil zaklel, da bo Kolonića z lastno roko odsek glavo, kadar dobi Dunaj v roke. Ko so premagani Turki zbežali od Dunaja, so krščanski junaki pobirali v turških šotorih bogate zaklade. Tudi škof Kolonić je prišel v tabor in si izbral delež, ki mu dela čast. V turskem taboru je namreč ostalo do 500 zaslužjenih otrok, starčkov in žen. Teh se je Kolonić usmilil rekoč: „To je moj plen!“ in jih je vzel v svojo skrb. Kolonić je bil iz hrvaške rodovine, ki je čez 200 let imela v poesti tudi stari grad v Slivnici pri Mariboru. Kolonić je napravil posebno ustanovo, katere je deležna tudi lavantinska škofija, zato je vredno, da se tega moža spomnimo ob dvestoletnici njegove smrti in morda o priliki še kaj več spregovorimo o njem.

d Majhna pomota. Danska kraljica je nekoč obiskala dansko naselbino na poluotoku. Neki uradnik pa se je potrudil, jej pokazati vse znamenitosti. Kraljica se je zahvaljevala spremljevalcu, in ko je izvedela, da ima družino, ga je vprašala, koliko da ima otrok. Danska beseda otroci se pa glasi zelo slično ovcu po narečju otočanov; mož sam pa tudi ni dosti razumel danski in si mislil, da ga je kraljica vprašala za ovce in ji odgovoril: „Dvesto, veličanstvo!“ — „Dvesto?!“ je rekla razočarana kraljica. „Kako vam je mogoče tako veliko število preživetih?“ — „To je prav lahko, veličanstvo“, je rekel mož prijazno smeje, „poleti jih poženem na pašo, po zimi jih pa večino zakoljem.“

d Strašna nesreča se je pripetila pri zgradbi železniške proge Lamscheid-Hundsrück, kjer se je sesedla zemlja. Tu se vidi kak zgornji del telesa, tam glava, drugje zopet roka ali pa noga, ki moli iz zemlje. Nekemu do vratu zasutemu delavcu vli-vajo hrano in upajo, da ga ohranijo pri življenju. Do sobote zvečer so pokopali 15 mrličev, 15 delavcev so potegnili ranjene iz zemlje. Kaka žalost je med prebivalstvom, si lahko predstavlja vsak, ker imajo rodbine svoje očete pokopane pod zemljo. Rešila dela napredujejo le počasi. Z roko morajo odstraniti prst in skale, ker je uporaba s krampi nevarna. Na trupu nekega ponesrečenca so dobili rano na glavi, prizadeto po krampu. Na kraju nesreče stoje žene ponesrečenec in jokajo.

Rodbinska nesreča. Žena kmeta Varge, ki se je hotel odpeljati v Ameriko, se je vrgla v Budapešti z obema otrokoma pod vlak. Vse tri je vlak usmrtil. Ko je zvedel za to mož v vlak, se je nezavesten zgrudil na tla.

d Žena proti možu. V Budimpešti je meseca septembra žena trgovca Jožefa Weisza polila ponoči posteljo, v kateri je spal mož, s petrolejem in jo zažgala. Vsled dima so prihiteli kmalu sosedje in rešili trgovca življenje. Jožef Weisz je dobil le nekaj neznatnih opeklin. Ženo, ki se je zagovarjala, da je storila to dejanje, ker ji je mož rekel, da jo zapusti, je policija aretirala in jo oddala sodišču. Ker je žena imela srčno bolezen, je bila oddana do obravnave v kaznišniško bolnico. Njen mož je te dni prosil njenega zagovornika, da ga popelje k ženi v bolnico, ker se hoče z ženo spraviti. Dne 21. dec. sta se peljala zagovornik in trgovec Weisz v kaznišniško bolnico. Ko je žena zagledala svojega moža, je grozno zakričala in se zgrudila mrtva na zemljo. Zadelo jo je srčna kap.

Društvena naznanila.

Bralno društvo „Edinost“ pri Sv. Juriju v Slov. goricah priredi v nedeljo, dne 27. prosinca občni zbor z govori, s petjem ter z gledališkimi igrami: „Krčmar pri zvitom rogu“ in „Vaški skupuh“. — Pridite, prijatelji društva, da bodele videli uspehe „Edinosti“, da se bodele pripravile o društvenem delovanju naše mladine.

Kmetijsko bralno društvo na Hajdinu pri Ptuju priredi dne 2. svečana t. l. ob 3. uri popoldne v prostorih g. Grahara svoj občni zbor.

Bralno društvo v Ribnici na Pohorju priredi dne 27. t. m. po- učen shod, na katerem bo govoril g. Jelovšek o gospodinjstvu in živinoreji.

Kmetijsko bralno društvo v Jurovcih pri Ptuju priredi na Sveč- nico dne 2. svečana t. l. ob 3. uri popoldne občni letni občni zbor v prostorih g. Rižnerja. Takoj po zborovanju veselica v prostorih gospe Gomilšek. Vpored: gledališka igra „Krojač Fips“, srečolov, petje in tamburanje slav. hrvaških tamburašev iz Zaboka. K obilni udeležbi vabi odbor.

Mladzveza pri Sv. Urbanu niže Ptuja ima v nedeljo 20. t. m. po večernicah v sobi bralnega društva svoj občni zbor.

Bralno društvo pri Sv. Križu na Murskem polju ima svoj redni občni zbor v nedeljo, dne 20. t. m. ob 3. uri popoldne v šolskem poslopju.

Bralno društvo v Verzeju priredi dne 20. t. m. igri „Bratranec“ in „Gluh mora biti“ v prostorih g. Fr. Rozmarna. Začetek ob 5. uri zve- čer. Posebna vabila se ne bodo razpošiljala. K obilni udeležbi vabi odbor.

Prostovoljno gasilno društvo v Okoslavcih ima 20. januarja ob 2. popoldne svoj občni zbor.

Bralno društvo v Staremtrgu priredi dne 3. svečana v Narodnem domu v Slovenjgradcu gledališki predstavi „Krčmar pri zvitom rogu“ in „Pri gospodu“.

Gospodarsko bralno društvo v Kozjem priredi v nedeljo, dne 20. t. m. ob 6. uri zvečer veselico z igro „Eno uro doktor“, petjem in srečolovom v gostilni g. Franca Gučka. Ujjudno se vabijo vsi prijatelji društva, bližnji in daljni, posebno pa trški gospodje in gospe!

Čebelarska podružnica za gornjeradgonski okraj bode imela svoje občno zborovanje dne 27. prosinca v prostorih g. Trstenjaka pri Sv. Jurju ob Ščavnici.

Kat. bralno društvo pri Sv. Juriju ob juž. žel. priredi svoj 5. občni zbor v nedeljo dne 27. prosinca po večernicah v društvenih prostorih. Stari odbor poroča o društvenem delovanju v pretečenem letu; temu sledi volitev novega odbora, sprejem novih udov in vplačevanje udnine. Zborovanja se udeležijo tudi odposlanec štajerske kršč. socialne zveze kot govornik.

Bralno in izobraževalno društvo „Skala“ pri Sv. Petru niže Maribora ponovi v nedeljo 20. jan. igro „Mojster Križnik“. Na vzpo- redu je tudi zanimivo predavanje. K obilni udeležbi vabi odbor.

Kmetijsko bralno društvo v Gornji Radgoni bode imelo dne 20. t. m. v čitalniških prostorih po rani službi božji občni zbor z običajnim vzpredom. Prijatelji in neprijatelji društva so vabljeni.

„Bralno društvo v Konjicah“ ima redni občni zbor dne 27. prosinca 1907, popoldne ob 3. v kaplaniji. K mnogobrojni vdeležbi vabi odbor.

Ljutomer. Izkreno zahvalo izrekajo ljutomerske slovenske dame vsem darežljivim osebam iz Ljutomera, osobito pa zaved- nim kmetom cvenske občine, ki so blagovolili toliko prispevati k obdarovanju ubogih otrok Franc Jožefove šole o priliki božič- nice.

Kmetijsko bralno društvo v Rogoznici pri Ptuju ina v ne- deljo 27. t. m. v ptujskem „Narodnem domu“ veselico z gleda- liško predstavo. — Društvo izreka slavni slovenski Matiji v Ljubljani, slavni Mohorjevi družbi v Celovcu, slavnemu upravn- ništvu „Dom in Sveta“ v Ljubljani in gospodu dr. Aloj. Brečič, odvetniku v Celju za podarovane knjige najlepšo zahvalo.

Najnovejše novice.

Kat. politično društvo Sv. Lenart v Slov. goricah priredi svoje letno občno zborovanje na Svečnico, dne 2. sve- čana t. l. pri Sv. Juriju v Slov. goricah. Važno bo preda- vanje poslanca Rožkarja o slovenskem uradovanju in o kmetijskih podružnicah. Važna predmeta, ki nujno zahtevata mnogobrojne udeležbe.

Državni zbor. Zaradi vinske postave so nastale nove težave in v torek ni prišla v razpravo. Prej pride obrtni zakon na dnevni red, kojega je gospeška zbornica vrnila poslanski. V torkovi seji je stavil dr. Korošec in tova- riši interpelacijo na naučnega ministra, ker je nemški profesor Lex v Celji dal odstraniti nap. s „Zgodovina“ na knjigi slovenskega dijaka ter s tem pokazal nezasišano narodno nestrpnost, kakoršna pri vzgojitelju mladine gotovo ni na mestu.

Potres. V mestu Kingston, ki leži na srednjeame- riškem otoku Jamajka, je bil v ponedeljek silen potres, ki je porušil več zgradb. Število mrtvih ne presega 100, več sto oseb je pa ranjenih. Požar, ki je nastal pri potresu, še v torek niso pogasili. Zgorela je tudi vojašnica in v njej 40 vojakov. Na severnem delu otoka potres ni napravil škode.

Listnina uredništva.

Ljutomer in Zalec: Dobili prej že drug dopis; hvala! — Raj- henburg: Jednak dopis že dobili. Nekatere izvrstne dovpite porabimo o priliki! — Misljina, Slovenjgradec, Celje, Retica, Loka pri Zidanem- mostu, Dol pri Hrastniku, Sv. Križ nad Mariborom, Ruše, Sv. Rupert v Slov. gor., Mozirje, Dramlje: Ni bilo mogoče v to številko; čeravno smo list povečali, imamo vedno preveč gradiva. Kar ne bo zastarelo, pride prihodnjič. Agitirajte pridno, da dobimo še več naročnikov, potem bomo list še povečali. Cenjene dopisnike prosimo kratkih poročil, posebno društvena poročila naj bodo kolikor mogoče kratka. — Raj- henburg in Senovo: Istotako!

Tržne cene

v Mariboru od 12. januarja do 17. januarja 1906.

Živila	100 kg	od		do	
		K	h	K	h
Pšenica		15	—	—	—
rž		14	—	—	—
ječmen		16	—	—	—
oves		17	—	—	—
koruza		14	50	—	—
proso		17	—	—	—
ajda		18	—	—	—
seno		4	80	—	—
slama		4	60	—	—
fizola	1 kg	—	30	—	—
grah		—	62	—	—
leča		—	62	—	—
krompir		—	7	—	—
sir		—	32	—	—
surovo maslo		2	60	—	—
maslo		2	40	—	—
špeh, svež		1	86	—	—
zelje, kislo		—	32	—	—
repa, kisla		—	20	—	—
mleko	1 lit.	—	20	—	—
smetana, sladka		—	72	—	—
„ „ „ kisl		—	84	—	—
zelje	100 glav	—	—	—	—
jajce	1 kom.	—	10	—	—

Loterijske številke.

Dne 12. januarja 1906.

Grade	10	48	86	44	59
Dunaj	19	69	33	67	31

50.000 kron

se razposodi v okraju marnberškem in mariborakem pupilarno varno na prvo mesto zemljišč proti 4 1/2 % Naslov se izve pri upravnistvu.